

12. Роль інвестицій у економічному зростанні

Іван Духновський, Ірина Біла

Національний університет харчових технологій

Вступ. В умовах необхідності структурної перебудови економіки України, особливо важливого значення набуває активізація інвестиційної та інноваційної діяльності. Практика показала, що процеси економічного зростання обумовлюються обсягом і темпами зростання інвестицій, їх структурою та якісними характеристиками. Інвестиційна проблематика серед науковців не є надто дискусійною, адже абсолютна більшість фахівців визначають обсяг інвестицій найважливішою передумовою економічного зростання, одночасно зазначаючи цей обсяг незадовільним для економіки України, протягом усіх років її незалежності [3].

Методи досліджень. Теоретичною основою дослідження стали досягнення економічної науки з досліджуваної проблематики. При цьому використовувалися наступні методи: аналіз – для виявлення окремих аспектів процесів інвестування в Україні; абстрактно-логічний – при формулюванні пропозицій.

Результати. Виробництво не може розвиватися, якщо в державі не зростають обсяги інвестицій. За активної інвестиційної діяльності має місце економічне піднесення. Розміри і структура інвестицій, темпи їх здійснення є визначальними у процесах технічного і технологічного оновлення та забезпечує технологічну безпеку держави і стратегічний успіх розвитку економіки в цілому. За рахунок цього створюються нові потужності та робочі місця [2, с. 25].

Крім того, інвестиції, як правило, сприяють заходам макроекономічної стабілізації та дозволяють вирішувати соціальні та економічні проблеми трансформаційного періоду. Зниження частки валового нагромадження капіталу означає, що велика частка заощаджуваних у вітчизняній економіці ресурсів не спрямована на цілі нагромадження. Україна належить до тих держав, для яких притаманні саме такі умови, де заощадження повинні покривати дефіцит урядового бюджету, а також від'ємне сальдо торговельного балансу. Через недостатність національних заощаджень такі держави вимушені звертатися до іноземних кредиторів, що суттєво порушує механізм конвертації заощаджень в інвестиції. Взаємодія національних заощаджень і інвестицій набуває специфічних рис: з одного боку, ресурсів національних заощаджень не вистачає на нагромадження основного капіталу, а з іншого значна частка заощаджень не конвертується в інвестиції [1].

Згідно з даними Державної служби статистики України у першому півріччі 2013 р. іноземні інвестори внесли в українську економіку 2614,9 млн. дол. США прямих інвестицій. З країн Європейського Союзу надійшло 63,4 % загального обсягу, з країн СНД – 6,2 %, з інших країн світу – 30,4 %. В цілому, за станом на 1 липня 2013 р. інвестиції в Україну надійшли зі 138 країн світу. За накопичувальним підсумком із країн ЄС було внесено 42 819,9 млн. дол. США (77,4 % від загального обсягу), з країн СНД — 4370,7 млн. дол. (7,9 %), з інших країн світу 8127,6 млн. дол. (14,7 %). До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає понад 82 % загального обсягу прямих інвестицій, входять такі держави: Кіпр; Німеччина; Нідерланди; Росія; Австрія; Великобританія; Британські Віргінські острови; Франція; Швейцарія; Італія. Заборгованість українських підприємств за кредитами та позиками, торговими кредитами та іншими зобов'язаннями (борговими інструментами) перед прямими іноземними інвесторами за станом на 1 липня 2013 р. становила 10596,7 млн. дол. [4, с. 85].

Велике значення має вдосконалення процесу формування інвестиційної політики держави, що може активізувати функціонування іноземних інвестицій у національну економіку а також сприяння залученню коштів населення в розвиток інвестиційних проєктів, для пришвидшення темпів зростання економіки України. Для цього необхідно прискорити економічні реформи, зокрема, які активізують залучення та раціональне розміщення інвестицій, та зможуть створити привабливий інвестиційний клімат. До таких заходів можна віднести наступне: вдосконалення системи захисту прав інвесторів; здійснення податкової реформи, що передбачає спрощення податкової системи та зниження податкового тиску на підприємства; удосконалення інститутів спільного інвестування; конкретизація заходів державного регулювання інвестиційної діяльності; страхування інвестиційних ризиків; формування чіткого та стабільного законодавства, що стосується інвестиційної діяльності; проведення ефективної інвестиційної політики держави та вибір чіткої стратегії її розвитку;

здійснення стимулюючих заходів для залучення коштів населення на інвестиційні цілі.

Висновки. Інвестиції на сьогоднішній день є одним із найважливіших факторів зростання економіки країни. А оскільки, інвестиційний клімат України залишається несприятливим, тому державна інвестиційна політика повинна здійснити всі заходи для того, щоб створити найбільш привабливе інвестиційне середовище і заохотити інвесторів робити вклади в активи економіки України.

Література

1. Куліков А.І. Проблеми залучення інвестицій: геоекономічний контекст/ А.І. Куліков // Держава та регіони– 2010. – №1. – с. 58-62.
2. Попельнюхов Р.В. Інвестиційна привабливість України / Р.В. Попельнюхов // Інвестиції: практика та досвід – 2009. – №21. – с. 24-28.
3. Украина в свои 20 лет: ужасающая статистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reporter.delfi.ua/news/reporter/ukraina-v-svoi-20-let-uzhasayuschaya-statistika.d?id=1525750>
4. Чернікова О.В. Інвестиційний процес в економіці країни як визначальний чинник економічного розвитку/ О.В. Чернікова // Актуальні проблеми економіки – 2010. – №9, с.83-87.